

На основу Платформе за отворену науку Министарства просвете, науке и технолошког развоја, од 09. 07. 2018. године и Акционог плана за спровођење стратегије научног и технолошког развоја РС за период од 2016. до 2020. године, Сенат Универзитета уметности у Београду на 136. седници одржаној 27. јуна 2019. године, једногласно је донео

ПРАВИЛНИК
о спровођењу Платформе за отворену науку Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС на Универзитету уметности у Београду
(скраћени назив: Правилник о отвореној науци)

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Бр. 7/354

5.7. 2019 год.

Предмет Правилника

Члан 1.

Овим Правилником уређују се начин и услови под којима се резултати научног и уметничког истраживања наставника, сарадника, научних радника и студената докторских студија (у даљем тексту: истраживача) на Универзитету уметности у Београду (у даљем тексту: Универзитет) депонују у дигитални репозиторијум Универзитета уметности у Београду за отворену науку (у даљем тексту: Репозиторијум).

Резултати истраживања на Универзитету уметности у Београду

Члан 2.

Резултати научног и уметничког истраживања (у даљем тексту: истраживачки резултати) дефинисани су Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научно-истраживачких резултата истраживача (Сл. гласник РС, бр. 24/2016 и 21/2017) (у даљем тексту: ППНВ).

Поред резултата које дефинише ППНВ, у Репозиторијум се могу депоновати и примарни истраживачки подаци.

Истраживачки резултати на Универзитету обавезно садрже афилијацију Универзитета.

Истраживачи могу да депонују у Репозиторијум и публикације које су објавили са другим афилијацијама.

Депоневање резултата истраживања

Члан 3.

Депоневање подразумева постављање и чување резултата истраживања у софтверском систему, којим управља Универзитет, чији је циљ обезбеђивање доступности и видљивости истраживачких резултата истраживача Универзитета.

Доступност у отвореном приступу

Члан 4.

Отворени приступ подразумева доступност и видљивост истраживачких резултата на интернету (у даљем тексту: отворени приступ), чиме се омогућава свим заинтересованим лицима да приступе садржају резултата истраживања која су постављена на интернет, без накнаде, односно да истраживачке резултате читају,

преузимају, чувају, штампају и користе, уз обавезу да коректно наведу (цитирају) извор информација, а садржај користе искључиво у складу са припадајућим лиценцама (Прилог 1), односно у складу са законским ограничењима ауторског и других права интелектуалне својине.

Примарни истраживачки подаци

Члан 5.

Под примарним истраживачким подацима, у смислу овог Правилника, подразумева се прикупљени материјал који се чува и прихвата у научној заједници као неопходан за проверу резултата истраживања, независно од тога у ком облику су подаци изражени.

Под примарним истраживачким подацима нарочито се сматрају:

1. каталози колекција уметничких дела и артефаката;
2. фотографије, филмови;
3. аудио записи, видео записи;
4. мултимедија;
5. партитуре;
6. слајдови, документи, табеле, графикони, схеме;
7. теренске свеске, дневници, извештаји, скрипта;
8. упитници, анкетни одговори, интервјуи и транскрипти;
9. критике, рецензије, осврти, прикази, програми;
10. остало.

Метаподаци

Члан 6.

Под метаподацима (подаци о подацима) се подразумевају подаци којима се описују, објашњавају или на други начин ближе одређују карактеристике истраживачких резултата исказаних у дигиталном облику, а чија је сврха олакшавање претраге, откривања и употребе резултата истраживања путем интернета.

Метаподаци о резултатима истраживања, у смислу овог Правилника, обавезно садрже: информације о аутору/ауторима, називу дела, издавачу и публикацији, години издавања, броју и нумерацији страна, као и ISSN и ISBN број публикације, односно релевантне информације о уметничким истраживачким резултатима.

Метаподаци о примарним истраживачким подацима, у смислу овог Правилника, обавезно садрже информације о ауторима, формату података, начину коришћења података, а прилагођени су специфичном репозиторијуму за депоновање података.

Лиценце

Члан 7.

Лиценце, у смислу овог Правилника, представљају унапред припремљене и стандардизоване уговоре (Прилог 1) којима аутор или изворни носилац неког другог права интелектуалне својине дозвољава, по правилу, некомерцијално искоришћавање његовог дела, а нарочито умножавање, дељење и прераду, уз поштовање личноправних овлашћења аутора.

Истраживачи су слободни да сами одлуче под којом лиценцом ће депоновати и поставити у отворени приступ своје резултате.

Коришћење депонованих резултата

Члан 8.

Свако коришћење садржаја доступног у отвореном приступу изван лиценцом дате сагласности носиоца права и законских ограничења, сматраће се повредом ауторског и других права интелектуалне својине.

II ОТВОРЕНИ ПРИСТУП РЕЗУЛТАТИМА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИМАРНИМ ИСТРАЖИВАЧКИМ ПОДАЦИМА

Обавеза депоновања

Члан 9.

У Репозиторијум се обавезно депонују сви метаподаци о уметничким и научним истраживачким резултатима, укључујући и метаподатке резултата које није могуће у целини учинити доступним у режиму отвореног приступа.

У Репозиторијум се депонују електронске копије објављене штампане верзије или рецензиране верзије прихваћене за објављивање, свих научно-истраживачких резултата, у складу с лиценцом дефинисаном од стране издавача конкретне научне публикације.

Члан 10.

У Репозиторијум се обавезно депонују сви метаподаци о примарним истраживачким подацима уколико су депоновани у неки од постојећих репозиторијума.

Цитати резултата истраживања у отвореном приступу, као и цитати примарних података у отвореном приступу, вреднују се на исти начин као и остали цитати резултата истраживања.

III ОБАВЕЗЕ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Техничка инфраструктура

Члан 11.

Универзитет је у обавези да обезбеди техничку инфраструктуру, као и да одржава сервер, за депоновање, чување, претраживање и даље коришћење истраживачких резултата, метаподатака о истраживачким резултатима и примарних података у складу с општеприхваћеним стандардима и протоколима размене података.

Универзитет је у обавези да линк до Репозиторијума, <http://open.arts.bg.ac.rs> , постави на свој веб сајт.

Упутство о депоновању

Члан 12.

На основу овог Правилника Универзитет је у обавези да донесе упутство о депоновању у Репозиторијум којим ће ближе одредити динамику и начин депоновања свих истраживачких резултата.

Универзитет је у обавези да упутство учини доступним на званичној интернет страници Универзитета.

Универзитет је у обавези да из реда запослених одреди лице које ће бити непосредно задужено за координацију и подршку администраторима именованим од стране факултета у примени овог Правилника.

IV ОБАВЕЗЕ ФАКУЛТЕТА

Уређивање података о истраживачима

Члан 13.

Факултет је дужан да достави Универзитету податке о истраживачима, у циљу креирања корисничког налога истраживача у Репозиторијуму.

Факултет је у обавези да одреди администратора који ће проћи обуку и старати се о процесу депоновања личних података, метаподатака и резултата истраживања у Репозиторијум.

Администратор, по правилу, јесте библиотекар запослен на факултету, који се стара о процесу депоновања и ажурирању података о члановима одсека, катедри и других организационих јединица.

Одлука о именовању администратора Факултета доставља се Универзитету у року од 15 дана од њеног доношења.

Под старањем о депоновању у смислу ст. 3 овог члана, сматра се:

- 1) пружање подршке истраживачима приликом депоновања публикација у Репозиторијум,
- 2) контрола тачности и исправности личних података истраживача, метаподатака и датотека депонованих у Репозиторијум,
- 3) надзор над поштовањем ауторских права и услова лиценци,
- 4) по потреби, организовање едукације истраживача у вези са процедурама депоновања у Репозиторијум, као и о другим темама везаним за спровођење Платформе за отворену науку МПНТР.

Факултет је у обавези да линк до Репозиторијума поставе на свој званичан веб сајт.

Обавеза поштовања права интелектуалне својине

Члан 14.

Факултет се посебно стара да се депоновани резултати истраживања учине доступним у отвореном приступу искључиво у складу са претходно закљученим уговором између истраживача и издавача, или другог субјекта (у даљем тексту: издавач) који је уговором или по другом основу стекао овлашћење да резултате истраживања економски искоришћава.

Уколико су резултати истраживања учињени доступним супротно условима пословања издавача, факултет је у обавези да садржај одмах по сазнању за кршење услова уклони из режима отвореног приступа.

Метаподаци о уклоњеним резултатима који су депоновани у Репозиторијуму не могу бити уклоњени из режима отвореног приступа, осим у случају када су нетачни или неадекватни.

Уколико се накнадно утврди да не постоји повреда права која су уступљена издавачу, резултати могу поново да буду постављени у отворени приступ.

Депоневање и доступност у отвореном приступу

Члан 15.

Истраживачки резултати се депонују одмах по објављивању или добијању сагласности за објављивање, а чине се доступним у отвореном приступу након протеча времена који је унапред дефинисан од стране издавача или другог субјекта (тзв. ембарго период) којем је аутор уступио овлашћење на објављивање.

Када издавач нема приказане услове објављивања у отвореном приступу, администратор је дужан да непосредно ступи у контакт са издавачем и остави му рок, који не може бити дужи од 30 дана, да се изјасни о објављивању у отвореном приступу научног рада појединачног истраживача.

Уколико издавач који нема приказане услове објављивања у отвореном приступу не послује у оквиру Универзитета, истраживачи могу уз резултат истраживања да доставе и изричиту сагласност издавача да се резултат може учинити доступним у отвореном приступу.

Издавач који није дао писану сагласност или сагласност у електронском облику да се саглашава са постављањем депонованих истраживачких резултата у отвореном приступу, сматра се да није дао сагласност.

V ОБАВЕЗЕ ИСТРАЖИВАЧА

Тачност података

Члан 16.

Истраживачи запослени на факултетима из састава Универзитета дужни су да креирају личну страницу, као и да редовно ажурирају своје личне податке, да депонују метаподатке, примарне податке и истраживачке резултате.

Користећи опцију у Репозиторијуму која се односи на депоневање пуног текста или другог садржаја, истраживачи су дужни да пун текст или други садржај учине доступним у отвореном приступу, у складу с предвиђеном лиценцом.

Обавеза депоневања и поштовање уговорних обавеза

Члан 17.

Уколико лиценца издавача не дозвољава да се резултати учине доступним у отвореном приступу (у случају монографија или других резултата на којима су овлашћења

искоришћавања уступљена издавачу), истраживачи су дужни да метаподатке о тим резултатима депонују и учине доступним у отвореном приступу.

VI ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ПЛАТФОРМЕ ЗА ОТВОРЕНУ НАУКУ

Члан 18.

Универзитет прати спровођење Платформе за отворену науку на годишњем нивоу, а на основу извештаја факултета.

Извештај факултета обухвата податке о броју и врсти истраживачких резултата депонованих у Репозиторијум, а доставља се до 31. јануара у текућој години за претходну годину.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Примена овог Правилника

Члан 19.

Одредбе Правилника о обавези депоновања и постављања у отворени приступ примењују се на све истраживачке резултате, осим на оне који пре ступања на снагу овог Правилника нису били у отвореном приступу.

Факултети су у обавези да обавесте Универзитет о лицу или лицима која су одговорна за депоновање истраживачких резултата у Репозиторијум, у року од 30 дана од дана ступања на снагу Правилника.

Члан 20.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања на огласној табли и интернет страници Универзитета.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА

Ректор

Milica Prodanic
др ум. Милета Продановић, ред. проф.

Прилог 1.

***Creative commons* лиценце**

Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

Можете слободно:

Делити - копирати и дистрибуирати материјал у било ком медију или формату
Адаптирати - преуређивати, трансформисати и надоградити материјал за било коју сврху, чак и комерцијалну.

Давалац лиценце не може одузети ове слободе све док се следе услови лиценцирања. Услови који важе за ову лиценцу:

Цитирање - Морате навести одговарајући цитат, омогућити везу с лиценцом и назначити ако су извршене измене материјала. Можете то учинити на било који разуман начин, који не подразумева да давалац лиценце одобрава вашу употребу материјала.

Нема додатних ограничења - не смете да примењујете правне услове или технолошке мере које законски ограничавају друге да раде било шта што дозвољава ова лиценца.

Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0)

Можете слободно:

Делити - копирати и дистрибуирати материјал у било ком медију или формату
Адаптирати - преуређивати, трансформисати и надоградити материјал за било коју сврху, чак и комерцијалну.

Давалац лиценце не може одузети ове слободе све док се следе услови лиценцирања. Услови који важе за ову лиценцу:

Цитирање - Морате навести одговарајући цитат, омогућити везу с лиценцом и назначити ако су извршене измене материјала. Можете то учинити на било који разуман начин, који не подразумева да давалац лиценце одобрава вашу употребу материјала.

Дели слично - Ако преуређујете, трансформишете или надограђујете материјал, морате дистрибуирати своје доприносе под истом лиценцом као и оригинал.

Нема додатних ограничења - не смете да примењујете правне услове или технолошке мере које законски ограничавају друге да раде било шта што дозвољава ова лиценца.

Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

Можете слободно:

Делити - копирати и дистрибуирати материјал у било ком медију или формату
Адаптирати - преуређивати, трансформисати и надоградити материјал

Давалац лиценце не може одузети ове слободе све док се следе услови лиценцирања. Услови који важе за ову лиценцу:

Цитирање - Морате навести одговарајући цитат, омогућити везу с лиценцом и назначити ако су извршене измене материјала. Можете то учинити на било који разуман начин, који не подразумева да давалац лиценце одобрава вашу употребу материјала.

Некомерцијално - не можете користити материјал у комерцијалне сврхе.

Нема додатних ограничења - не смете да примењујете правне услове или технолошке мере које законски ограничавају друге да раде било шта што дозвољава ова лиценца.

Attribution-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-ND 4.0)

Можете слободно:

Делити - копирати и дистрибуирати материјал у било ком медију или формату за било коју сврху, чак и комерцијалну.

Услови који важе за ову лиценцу:

Цитирање - Морате навести одговарајући цитат, омогућити везу с лиценцом и назначити ако су извршене измене материјала. Можете то учинити на било који разуман начин, који не подразумева да давалац лиценце одобрава вашу употребу материјала.

Без измена - Ако преуређујете, трансформишете или надограђујете материјал, не смете дистрибуирати модификовани материјал.

Нема додатних ограничења - не смете да примењујете правне услове или технолошке мере које законски ограничавају друге да раде било шта што дозвољава ова лиценца.

Attribution-NonCommercial- ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0)

Можете слободно:

Делити - копирати и дистрибуирати материјал у било ком медију или формату

Адаптирати - преуређивати, трансформисати и надоградити материјал

Давалац лиценце не може одузети ове слободе све док се следе услови лиценцирања.

Услови који важе за ову лиценцу:

Цитирање - Морате навести одговарајући цитат, омогућити везу с лиценцом и назначити ако су извршене измене материјала. Можете то учинити на било који разуман начин, који не подразумева да давалац лиценце одобрава вашу употребу материјала.

Некомерцијално - не можете користити материјал у комерцијалне сврхе.

Дели слично - Ако преуређујете, трансформишете или надограђујете материјал, морате дистрибуирати своје доприносе под истом лиценцом као и оригинал.

Нема додатних ограничења - не смете да примењујете правне услове или технолошке мере које законски ограничавају друге да раде било шта што дозвољава ова лиценца.

Attribution-NonCommercial- NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0)

Можете слободно:

Делити - копирати и дистрибуирати материјал у било ком медију или формату

Давалац лиценце не може одузети ове слободе све док се следе услови лиценцирања.

Услови који важе за ову лиценцу: **Цитирање** - Морате навести одговарајући цитат, омогућити везу с лиценцом и назначити ако су извршене измене материјала. Можете то учинити на било који разуман начин, који не подразумева да давалац лиценце одобрава вашу употребу материјала.

Некомерцијално - не можете користити материјал у комерцијалне сврхе.

Без измена - Ако преуређујете, трансформишете или надограђујете материјал, не смете дистрибуирати модификовани материјал.

Нема додатних ограничења - не смете да примењујете правне услове или технолошке мере које законски ограничавају друге да раде било шта што дозвољава ова лиценца.